

Beslut för bildande av naturreservatet Långkälen

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Långkälen
NVR-id:	2054964
Kommun:	Östersund
Län:	Jämtland
Väggkarta:	152 Östersund
Lägesbeskrivning:	16 kilometer nordost om Lit, vid byn Långkälen
Centrumkoordinater:	N: 7024628 E: 508288 (SWEREF99 TM)
Fastigheter:	Del av Långkälen 5:7, 5:17 och 5:20 samt del av Nyby 11:3
Markägare:	Enskilda markägare
Förvaltare:	Länsstyrelsen Jämtlands län
Totalareal:	120 hektar, varav 109,3 hektar produktiv skogsmark

Rättelse

NVR-id ändras till
det korrekta:
2061102.

Rättelse enligt
36 §
förvaltningslagen.

2023-10-17
Annelie Johansson
Maria Gylle

Denna rättelse har
godkänts digitalt
(Dnr. 511-3300-
2023) och saknar
därför
underskrifter.

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut.....	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet	3
Beskrivning av området.....	3
Föreskrifter	4
Undantag från föreskrifterna.....	6
Skötselplan	7
Redogörelse för ärendet.....	7
Ärendets beredning.....	7
Synpunkter på förslaget till beslut	8
Länsstyrelsens bedömning.....	8
Bedömning och motivering	8
Naturvärdesinventeringar	10
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser.....	10
Naturreservatets effekt på ekosystemtjänster	11
Konsekvensutredning	12
Upplysningar.....	12
Bilagor	14

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Beslutet riktar sig till var och en samt fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Långkälen**

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets kalkbarrskog och näringsrika naturgranskog, samt andra ingående naturmiljöer, med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna i huvudsak får utvecklas fritt. Detta i kombination med utmarksbete och viss utglesning av gran i kalkbarrskog för att undvika vidare förtätning av trädskiktet samt hydrologisk återställning och restaurering av vattendrag.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Grandominerad kalkbarrskog med kalk- och/eller betesgynnad svamp- och kärlväxtflora.
- Näringsrik grannaturskog präglade av intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och bitvis kontinuitet av död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Barrsumpskog med stort lövträdsinslag.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter samt marklevande svampar och hålhäckande fåglar.

Beskrivning av området

Naturreservatet Långkälen är beläget i Östersunds kommun, omkring 16 kilometer nordost om Lit, vid byn Långkälen. Området är 120 hektar stort och ligger i en sydostsluttning där höjden över havet sträcker sig från cirka 450 meter i norra delen till cirka 400 meter vid Blekån, som ringlar sig österut genom naturreservatets södra del. Berggrunden består av kalksten och jordarterna utgörs av moiga och sandiga moräner samt en del små inslag av torv.

Stora delar av naturreservatet utgörs av näringsrik grandominerad (*Picea abies*) kalkbarrskog med god kontinuitet och med rikliga inslag av både gamla och senvuxna, bitvis hänglavsrika granar, på frisk till blöt mark. Det förekommer även en del inslag av tall (*Pinus sylvestris*), samt enstaka inslag av sälg (*Salix caprea*),

rönn (*Sorbus aucuparia*), gråal (*Alnus incania*) och glasbjörk (*Betula pubescens*). I den sydvästra delen av området är inslagen av tall och björk något rikligare. Medelbeståndsåldern är omkring 170 år men en hel del granar över 200 år förekommer. Skogen är i huvudsak präglad av intern beståndsdynamik, där gamla träd dör och faller och nya växer upp, samt av utmarksbete. Tillgången till död ved varierar inom området. Den döda veden utgörs främst av stående och liggande död gran i olika nedbrytningsstadier med bitvis rikliga förekomster av vedsvamp. Mest död ved finns i centrala delarna av naturreservatet och i närheten av Blekån. Närmast ån förekommer påverkan av bäver. I naturreservatets södra del förekommer även en del barrsumpskog med stort lövträdsinslag.

Naturreservatet genomkorsas av flera örtrika bäckdråg. På många stället är marken tydlig översilad och/eller källpåverkad. I centrala delarna av naturreservatet ligger Flitlokarna. Flitlokarna består av två lokar, småsjöar, som tidvis är vattentäckta, tidvis är öppna våtmarker och tidvis är torrlagda. En del öppen våtmark finns även i nära Blekån och delar av våtmarkerna utgörs av rikkärr. I en av de små bäckarna i södra delen har öring (*Salmo trutta*) observerats.

Fältskiktet domineras huvudsakligen av blåbär men bitvis också av högört som främst växer vid bäckdråg. I de fuktigaste delarna förekommer även en hel del starr- och fräkenväxter. Exempel på mer kalkindikerande växter som observerats i naturreservatet är svart trolldruva (*Actaea spicata*), blåsippa (*Hepatica nobilis*), vispstarr (*Carex digitata*), finbräken (*Cystopteris montana*), en del orkidéarter samt kransmossa (*Rhytidiadelphus triquetrus*). Exempel på rödlistade arter som har registrerats i naturreservatet är garnlav (*Alectoria sarmentosa*), lappticka (*Amylocystis lapponica*), rynksinn (*Phlebia centrifuga*) och tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*).

Hela området bär spår av plockhuggning och är påverkat av tidigare fäbodbruk genom slätter och utmarksbete. Ett par mindre delar av området är även påverkat av hyggesbruk. Till stora delar har det dock varit en obruten trädkontinuitet i området. I den centrala och södra delen av naturreservatet är och både skog och våtmark påverkade av dikning. Även en del bäckar har rätats ut och blivit dikesliknande.

I de västligaste delarna av området finns fornlämningar efter gamla fäbodvallar med bland annat gamla husgrunder. Dessa delar av området är extra strakt starkt präglade av utmarksbete och troligen även av slätter. Skogen vid fäbodvallarna är luckig med små öppna ängsområden. Träden är relativt unga på fäbodvallarna men en del inslag av gamla träd förekommer, bland annat gamla kjolgranar.

En mer omfattande beskrivning samt artförteckning finns i skötselplanen, bilaga 3.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen

(1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, staket, bro eller spång,
2. utöka befintlig byggnad eller anläggning,
3. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
4. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
5. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
6. dika, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
7. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
8. införa för området främmande växt- eller djurart,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen,
10. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig-blöt mark,
11. framföra motordrivet fordon i terräng på annat än väl snötäckt mark.

Det är också förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

12. riva bäverdammar eller bäverhyddor,
13. rensa diken.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar anläggs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla vid plats markerad på karta, bilaga 1,
3. utmarksbete och slåtter inklusive det som krävs för att kunna genomföra åtgärden, som till exempel sätta upp stängsel, genomföra viss utglesning av gran samt vid behov flytt av nyligen fallna granar,
4. hydrologisk återställning genom igenläggning av diken och restaurering av utträtade vattendrag i område markerat på karta, bilaga 1, inklusive det som krävs för att kunna genomföra åtgärden som till exempel röjning av igenväxningsvegetation, fällning av träd, grävning samt urtag av sten i vattendragens kanter och tillförsel av sten,

5. borttagning av främmande arter genom mekaniska metoder,
6. undersökning och dokumentation av mark, vegetation, vatten, samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte,
7. begränsa angrepp av åttatandad granbarkborre genom utplacering av giftfria feromonfällor, utläggning av fångstvirke samt fällning av angripna granar och/eller rotkapning av vindfällda granar samt kvistning och barkning.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,
2. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
3. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
4. elda inom område för fornlämningar, markerade på karta bilaga 1, samt att i resten av naturreservatet elda annat än med medhavd ved,
5. införa och/eller sprida främmande arter,
6. framföra motordrivet fordon i terräng på annat än väl tjälad och snötäckt mark.

Undantag från föreskrifterna

A och C-föreskrifterna ovan ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs, inklusive att framföra motordrivna fordon/arbetsfordon i terräng och vatten, för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet med gällande lagstiftning och renskötselrätten,
- c) att framföra motordrivet fordon i räddningstjänst, vid sjukfall samt vid polisiära ärenden,
- d) att framföra motordrivet fordon vid efterbevakning efter brand,
- e) länsstyrelse och kommunal personal att i tjänsteärenden framföra motordrivet fordon,
- f) jakt enligt jaktlag (1987:259),
- g) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt,
- h) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med lättare (< 450kg) terränggående motorfordon på fastmark, samt med lättare bandgående fordon eller med terrängskoter på väl tjälad och väl snötäckt mark på våtmark, där fordon, färdväg och hastighet ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
- i) fiske enligt gällande lagar och bestämmelser,
- j) sköta befintliga leder/stigar markerade på karta, bilaga 1, genom att fallna träd över leder/stigar får flyttas eller kapas samt att grenar och ungträd som stör framkomligheten får tas bort,

- k) slåtter med lie eller slåtterbalk och hässjning på fäbodvallar och våtmarker, inklusive borttransport av hö med hjälp av att köra lättare (< 450 kg) motordrivna fordon på fastmark, där fordon och hastighet ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

Efter tillstånd från Länsstyrelsen ska A och C-föreskrifterna ovan inte heller utgöra hinder för:

- l) att bedriva utmarksbete, inklusive röja ungträd som är i vägen för stängsel, sätta upp stängsel och/eller ta hand om nya vindfällen samt att under arbetets gång framföra lättare (< 450 kg) motordrivna fordon på fastmark där fordon, färdväg och hastighet ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
- m) uppförande av jaktorn på ny plats,
- n) röjning av buskar och mindre träd i anslutning till jaktpass i syfte att upprätthålla befintliga siktgator i skog,
- o) sätta upp vägvisare och ledmarkeringar,
- p) skötsel av fornlämningar markerade på karta, bilaga 1, inklusive
- i. fälla träd som står i direkt anslutning till husgrunder,
 - ii. röja 50 procent av granarna och 30 procent av björkarna mindre än 10 centimeter i diameter,
 - iii. borttransport av nyligen fällda träd och ris från fäbodvall och naturreservat med hjälp av att köra lättare (< 450 kg) motordrivna fordon på fastmark, där fordon och hastighet ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
- q) genomföra vetenskapliga undersökningar som innefattar insamling av arter eller har annan påverkan på naturmiljön.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 3, för naturreservatets långsiktiga vård.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

År 1998, 2014 och 2015 pekade Skogsstyrelsen ut nyckelbiotoper och naturvärden i området. År 2016 kontaktade Länsstyrelsen markägare angående möjligheterna att bilda naturreservat samt genomförde egna naturvärdesinventeringar i området. År 2017 startade Länsstyrelsen en officiell utredning och föreslog Långkälen som naturreservat. Förslaget godkännades av Naturvårdsverket samma år och efter flera gränsändringar i dialog med markägare kunde Lantmäteriet påbörja uppdraget att mäta in områdets gränser. Efter fastighetsbestämning och ytterligare gränsändring färdigställdes uppdraget år 2022.

Uppdragen att värdera objekt och sköta förhandlingar har utförts av auktoriserade konsultfirmor. Värderingarna och förhandlingarna avslutades 2022 då överenskommelser om intrångsersättning med berörda markägare var klara.

Under 2023 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. Markägare, ägare av särskild rätt inom området, berörda samebyar samt ett flertal berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslaget till beslut

Totalt inkom fyra remissvar in till Länsstyrelsen, varav ingen hade några synpunkter och två meddelande att de avstår från yttrande.

Raedtievaerie samebyn hade inga synpunkter på naturreservatsbildningen men underströk att detta var under förutsättning att inga inskränkningar i renskötselrätten får finnas samt att samebyn ska kontaktas vid större skötselåtgärder i naturreservatet. Länsstyrelsen har lagt in renskötselrätten i undantag b) ovan. Det finns även ett tillägg i skötselplanen, under rubriken ”Samråd med rennärings”, om att samråd ska ske med Jiingevaerie, Jovnevaerie och Raedtievaerie samebyar vid större skötselåtgärder.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömning och motivering

Grannaturskogen vid Långkälen, med ett stort inslag av kalkbarrskog, är från naturvårdessynpunkt ett viktigt inslag i landskapet. Länsstyrelsen i Jämtlands län har ett nationellt ansvar att skydda äldre kalkbarrskogar. Då merparten av äldre kalkbarrskogar redan försvunnit i länet på grund av avverkningar är det av stor vikt att utpekade områden får ett formellt skydd.

Lokar, bäckar, källor, våtmarker och Blekån bidrar till att området har gott om fuktiga miljöer och näringsrik översilningsskog. Den friska marken i norra delen av området och den fuktiga till blöta marken i den centrala och södra delen av området leder till att naturförhållandena blir växlade och gynnar ett brett spektrum av arter. Sluttningen där området är beläget gör också att det finns gott om rörligt markvatten som ger upphov till näringsrika miljöer. En del av våtmarkerna utgörs av rikkärr.

Kalkbarrskogen i området har hög medelbeståndsålder och mycket höga naturvärden knutna till kalkrik jordmån, markfukt, bäckdråg, utmarksbete, gamla och senvuxna granar, intern bestånds dynamik samt död ved. Trots en del plockhuggning och mindre hyggesbruk har granskogen en god kontinuitet av gamla träd och bitvis även en god oavbruten följd av död ved. På vissa delar är dock kontinuiteten av död ved bruten. En del av de gamla granarna i området är emellertid på väg att dö, vilket gör att tillgången till död ved med god kvalitet kommer att öka. Med anledning av att skogen på många ställen är olikåldrig samt har en hög medelålder på beståndsnivå förväntas även en fortsatt god tillgång till

gamla granar. Detta sammantaget gör att skogen kan ha en hög grad av långsiktig ekologisk funktionalitet.

För att bibehålla skogens strukturer och arter är det fortsatt viktigt med någon form av hävd eller störning i området. I närområdet runt fäbodvallarna är prägeln av slåtter och utmarksbete, och därmed biologiskt kulturarv, extra starkt. Skogen är lycklig med små öppna ängsområden med inslag av gamla kjolgranar. Kjolgranarnas grenar hänger ner till marken och erbjuder en skyddad miljö under grenarna och har därför stor betydelse för biologiska mångfald. Gamla granar som fått utvecklas soligt och öppet och utvecklats till kjolgranar är ovanliga i dagens täta skogslandskap.

Området består av cirka 38 hektar naturvärden och omkring 39 hektar nyckelbiotoper utpekade av Skogsstyrelsen. Området är även beläget inom en av Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen gemensamt utpekad värdetrakt, Hårkan, med särskilt höga ekologiska bevarandevärden för barrskog av typen kalkbarrskog. I sådana landskapsavsnitt finns täthet av värdekärnor med djur- och växtliv samt biologiskt viktiga strukturer, funktioner och processer. Skogen i området överstiger dessutom till stora delar gränser för beståndindex för skogar med hög bonitet. Skogstypen kalkbarrskog, fastigheter med hög andel nyckelbiotoper, områden inom värdetrakter samt skogar med hög bonitet, ska alla enligt ”Nationell strategi för formellt skydd av skog” (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen, 2017) prioriteras för skyddsåtgärder. Därtill ingår Blekån i ett område (Mellersta Indalsälven) med limniska värden i Jämtlands län utpekade inom arbete med grön infrastruktur.

Inom 10 kilometer från Långkälen ligger flera naturreservat och inom värdetrakten Hårkan finns närhet till andra liknande värdekärnor med kalkbarrskog. Närhet ger en bättre ekologisk funktionalitet i landskapet och bidrar till spridningsmöjligheter för arter.

För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skadas. *Detta motiverar till varför Länsstyrelsen har bedömt att området bör förklaras som naturreservat.* Samtidigt bedömer Länsstyrelsen att återinförande av utmarksbete kan bidra till att bevara och utveckla den biologiska mångfalden genom att gynna marklevande svampar och örter i kalkbarrskogen samt biologisk kulturarv. Vid utmarksbetet skapar trampet från djuren störning i markskiktet och ger gröningsplatser för svampar och växter samtidigt som trädskiktet hålls glest och ger möjligheter för att solen når marken. Bland de marklevande svamparna kan arter som ingår i ”Åtgärdsprogrammet (ÅGP) för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar” förekomma. Dock har ingen av dem registrerats hitintills. För att möjliggöra utmarksbete kan eventuell utglesning av granar behövas initialt. Länsstyrelsen bedömer även att rikkärrens och kalkbarrskogens naturvärden gynnas av hydrologisk återställning av dikespåverkad mark och restaurering av uträtade bäckar. Samtidigt bedömer Länsstyrelsen att ett storskaligt angrepp av den åttatandade granbarkborren riskerar att hota områdets naturvärden och därmed delar av reservatets syfte på tre

sätt. För det första är de kalkgynnade marksvamparna i området beroende av en obruten kontinuitet av levande barrträd. Skulle en stor del av granarna i ett område dö hotas även marksvamparnas överlevnad i området. För det andra kan ett större angrepp skapa en alltför kraftig solinstrålning på marken vilket riskerar att gynna tillväxten av gräs på bekostnad av örter och marksvampar. Slutligen kan ett större angrepp av den åttatandade granbarkborren resultera i så stora mängder liggande död ved att örter och marksvampar istället missgynnas av en alltför kraftig beskuggning av markytan. Sådana angrepp ska därför kunna begränsas genom de åtgärder som beskrivs i föreskrifterna.

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, Nationell strategi för skydd av sjö- och vattendragsmiljöer med höga natur- och kulturvärden samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen *Levande skogar*, *Levande sjöar och vattendrag* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Naturvärdesinventeringar

Utöver Länsstyrelsens egna naturvärdesinventeringar har området tidigare inventerats av Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen har registrerat fem nyckelbiotoper i området till en sammanlagd storlek av cirka 39 hektar (beteckningar N 5222-1998, N 5221-1998, N 1530-2014, N 1144-2015 och N 89-2015) samt ett område med naturvärden (38,4 hektar; beteckning N 1161-2015). En lite del i södra naturreservatet har även ingått i rikkärrsinventering (ID-nummer: 19F5D05).

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Naturreservatet berörs inte av några riksintressen.

Gällande översiktsplan för Östersunds kommun, antagen 2022 pekar ut området som LIS-område (landsbygdsutveckling i strandnära lägen). ”Vindkraft i Östersunds kommun, Tillägg till Översiktsplan” från 2011 pekar ut området som ett ”område där enstaka verk och mindre grupper kan prövas”

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Att området ingår i LIS anser Länsstyrelsen inte att det strider mot beslutet för naturreservat. Detta då det geografiskt utpekade område för LIS inte är i linje med Länsstyrelsens granskningsyttrande av översiktsplanen. Länsstyrelsen anger i sitt granskningsyttrande att kommunens översiktsplan inte ger den vägledning som krävs för att kunna tillämpa LIS som särskilt skäl i efterkommande prövningar mot strandskyddet. Detta eftersom kommunens utpekande inte är förenligt med 7 kap. 18 § i miljöbalken. Länsstyrelsen anser inte heller att kommunens plan gällande vindkraft, där enstaka verk och mindre grupper kan prövas, strider mot naturreservatbeslut. Detta då Skogsstyrelsen tidigare har pekat ut stora delar av området för naturreservatet som skyddsvärt genom registrerade nyckelbiotoper och naturvärden samt för att det finns bättre lämpade platser för vindkraft.

Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Naturresevatets effekt på ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som är grunden till vår välfärd och livskvalitet. Bildandet av naturresevatet Långkälen har inverkan på ett flertal ekosystemtjänster. I tabell 1 listas de ekosystemtjänster som långsiktigt bedöms påverkas av naturresevatsbeslutet.

Att bevara biologisk mångfald i betydelsen av en mångfald av livsmiljöer, arter och gener ger med stor sannolikhet en positiv påverkan på de flesta av ekosystemtjänsterna. Detta eftersom det inte alltid är känt hur arterna interagerar och vilka arter som kan vara nyckelarter eller hörnstenar i att upprätthålla de funktionella ekosystem som ligger till grund för ekosystemtjänster. Biologisk mångfald finns endast med under kategori ”Stödjande” i tabell 1 men får ses som en viktig del av alla kategorier.

Att formellt skydda natur kan vara negativt för vissa ekosystemtjänster. Inom ramen för regeringens beslutade miljömål har miljö kvalitetsmål och konkreta etappmål satts upp för bland annat formellt skydd av natur. I samband med detta har en övergripande bedömning gjorts av påverkan för vissa ekosystemtjänster såsom till exempel produktion av skogsråvara. En nationell politisk avvägning mellan till exempel virkesuttag och bevarande av skogar med höga naturvärden är alltså redan gjord.

Tabell 1. Bildandet av naturresevatet Långkälen långsiktiga effekt på ekosystemtjänster där P står för en överlag positiv effekt och N står för en överlag negativ effekt på berörd ekosystemtjänst.

Kategori	Ekosystemtjänst	Effekt
Stödjande	Primärproduktion där växter och bakterier omvandlar oorganiska ämnen till organiska ämnen.	P
	Biologisk mångfald inklusive bevarande av livsmiljöer, hotade arter och andra arter samt genpooler.	P
	Tillhandahållande av livsmiljöer för populationer av arter med olika funktioner under alla stadier av individernas livscykel.	P
Reglerande & bevarande	Biologisk städning, inklusive vattenrening, samt återföring av mineraler och näringsämnen via mikroorganismer, svampar, växter, djur och alger.	P
	Global klimatreglering genom kolbindning, det vill säga upptag av koldioxid, utförd av växter och mikroorganismer.	P
	Lokal klimatreglering genom skogars, växters och vattnets reglering av mikroklimat, temperatur och luftfuktighet.	P
	Pollinering och fröspridning via insekter, fåglar och andra djur.	P
Försörjande	Virke och fibrer.	N
	Jakt, bär- och svamplockning samt rennäring.	P
Kulturella	Uppskattning av naturen av etiska skäl och som inspirationskälla samt ett naturarv för att bevara naturens egenvärden för framtida generationer genom till exempel utmarksbete.	P

Kategori	Ekosystemtjänst	Effekt
	Estetiska värden där egenskaper hos naturmiljöer möjliggör estetiska naturupplevelser.	P

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Marita Ljung. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Susanna Löfgren, funktionschef för naturskydd Annelie Johansson samt handläggare Maria Gylle, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Marita Ljung

Maria Gylle

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut ska enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Detta beslut påverkar inte rätten till renskötsel på annans mark.

Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid

mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Organiserad verksamhet är tillåten inom naturreservatet, under förutsättningen att själva aktiviteten som bedrivs inte förbjuds i reservatsföreskrifterna och/eller av andra lagar och bestämmelser. Organiserad verksamhet är när en lärare eller ledare för en organisation/företag planerar att genomföra ett arrangemang med deltagare enligt förutbestämd plan/färdväg/rutt. Det är organisatörens ansvar att bedöma hur planerade aktiviteter kan komma att påverka naturen och andra utövare, samt känna till naturreservatets föreskrifter och naturvärden, miljöbalkens kunskapskrav samt skyldigheter och försiktighetsmått som följer av allemansrätten. Organisatören kan alltid kontakta naturreservatets förvaltare för att rådgöra om hur verksamheten bäst kan genomföras inom naturreservatet.

Med väl snötäckt mark menas körning som innebär att fordonet inte kommer i kontakt med marken. I de fall då snödjupet är litet eller snön så lös att fordonet kommer i kontakt med marken räknas körningen som barmarkskörning. Även körning på skoterled och stig räknas som terrängkörning.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte. Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken,
- strandskydd enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken,
- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter,
- terrängkörning, inklusive barmarkskörning, enligt 1 § terrängkörningslagen (1975:1313).

Vid terrängkörning, med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen samt enligt undantag från föreskrifter ska fordon, färdväg och hastighet väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

Vid vistelse i naturreservatet är det viktigt att utöver naturreservatets föreskrifter även följa föreskrifter och förbud enligt andra gällande lagar. Observera även att det för vissa aktiviteter krävs markägarens tillstånd. Naturreservatets föreskrifter

utgör bestämmelser för naturreservatet men utlovar inte markägarens tillstånd att utföra aktiviteter för vilka markägares tillstånd behövs.

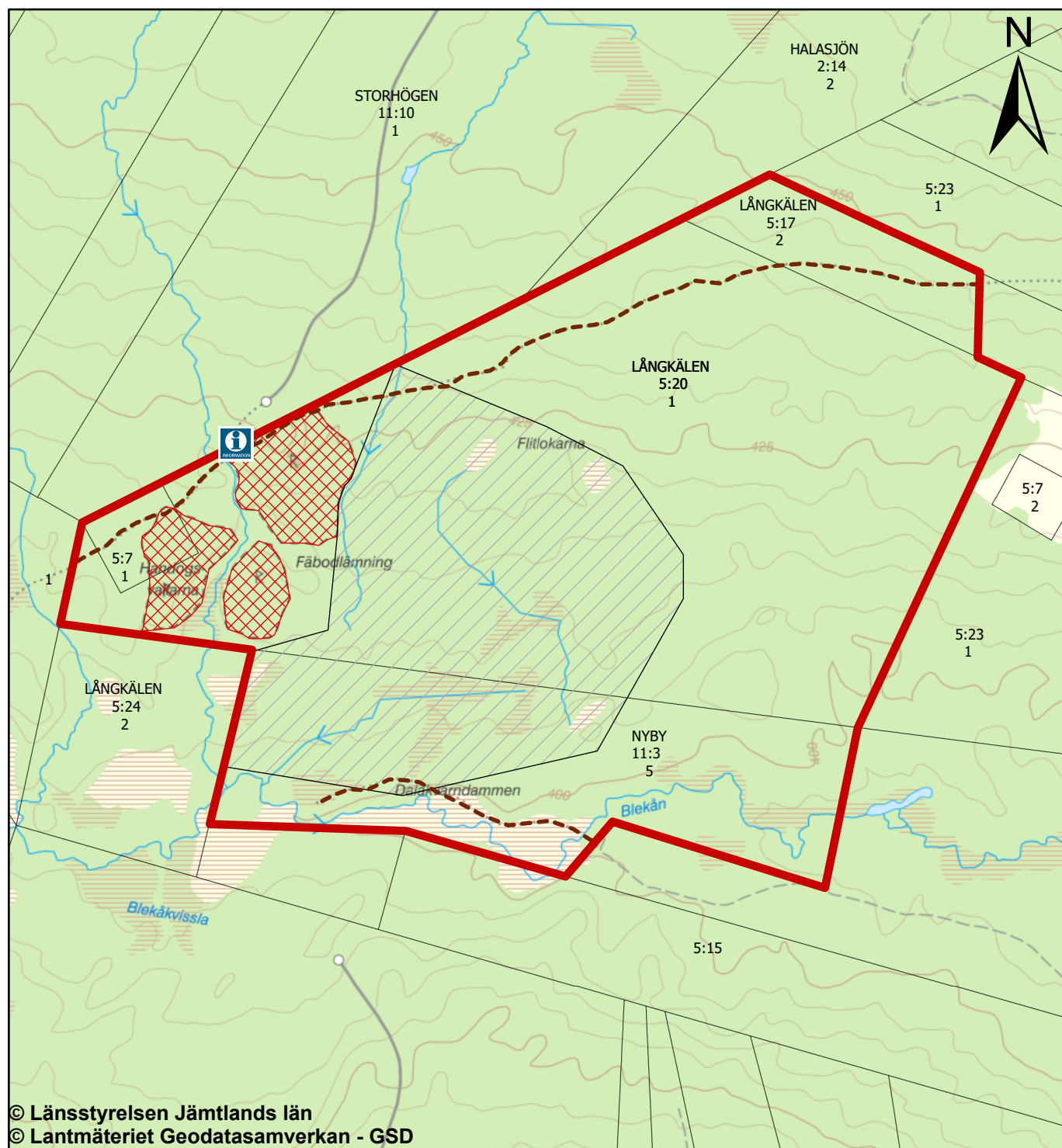
Bilagor

Nr.	Undernivå nr.	Typ av bilaga	Beskrivning
1.		Beslutskarta	Visar naturreservatets gränser samt för vilka olika områden naturreservatets olika föreskrifter och undantag gäller.
2.		Översiktskarta	Visar var i Jämtland som naturreservatet är beläget.

Naturreservatet Långkälen

Beslutskarta

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

- Gräns för naturreseptatet Långkälen
- Informationstavla omfattad av föreskrift B2
- Område omfattat av föreskrift B4
- Fornlämningar omfattade av föreskrift C4 och undantag p) från föreskrifter
- Led/stig omfattade av undantag j) från föreskrifter

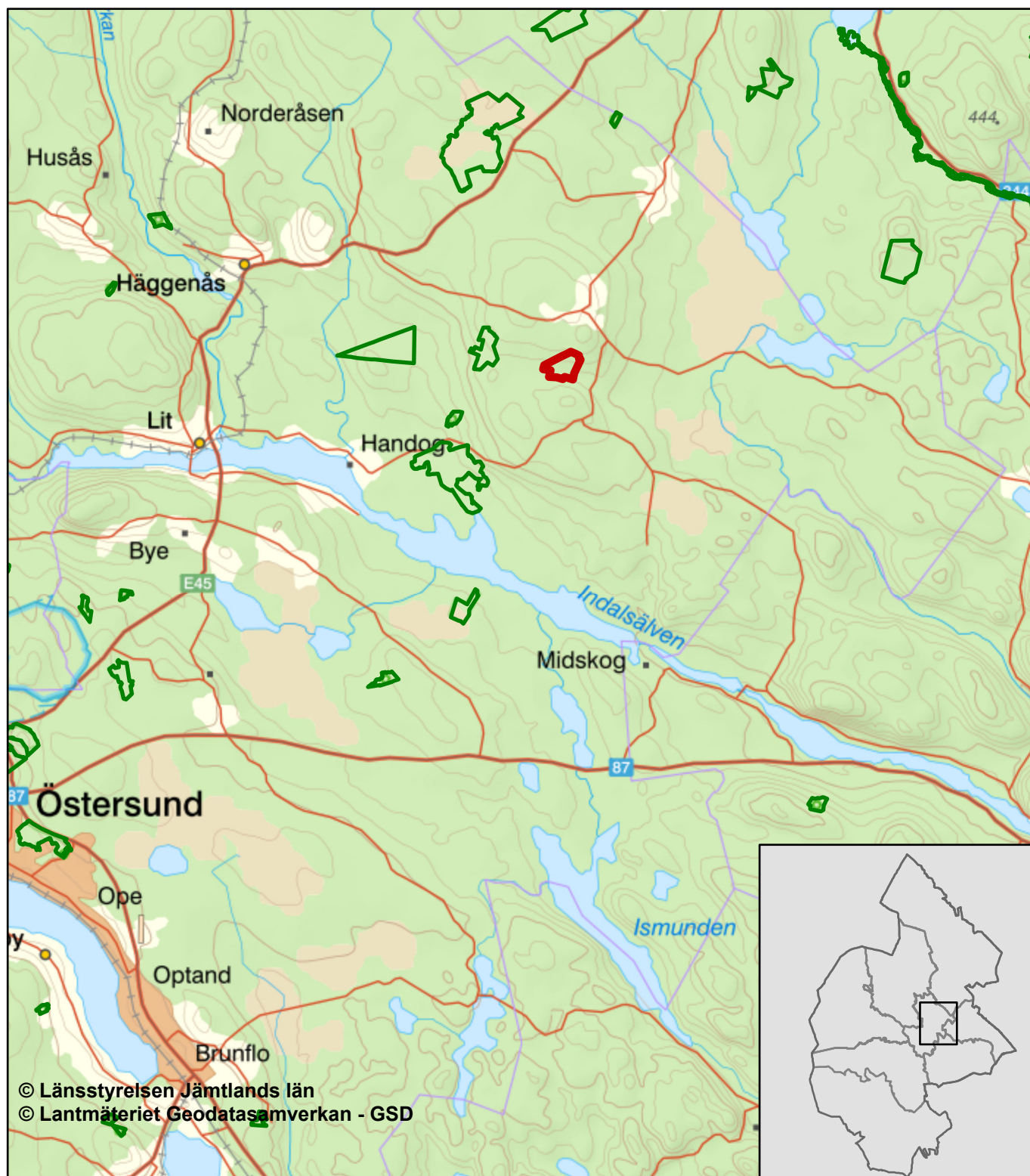
0 500 meter
Skala: 1:10 000

SWEREF 99 TM, Höjdkurvor 5 m intervall

Naturreservatet Långkälen

Översiktskarta

- ▭ Gräns för naturreseptatet Långkälen
- ▭ Övriga naturreseptat

0 5 10 kilometer
Skala: 1:250 000

